

Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens_UML

Deel I: Beschrijving

onderdeel van de GEMEentelijke Model Architectuur
(GEMMA)

versie 2.1 (in ontwikkeling)

14 Februari 2011

Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING)
Nassaulaan 12
Postbus 30435
2500 GK Den Haag
T: 070 373 8017
F: 070 363 5682
www.KINGgemeenten.nl

Voorwoord

Burgers en bedrijven hoeven (straks) nog maar één keer hun gegevens aan de overheid te verstrekken. Landelijke basisregistraties zorgen voor het meervoudig gebruik hiervan binnen de overheid. Vóór die tijd dienen gemeenten minimaal hun basisgegevens op orde te hebben. Vanwege het belang van een goede gegevenshuishouding heeft KING medio 2007 versie 1.0 uitgebracht van het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens (RSGB). Daarmee speelden wij in op de overheidsbrede invoering van het landelijk stelsel van basisregistraties. Tevens verving dit het GFO Basisgegevens. In het voorjaar van 2008 hebben we met versie 1.1. het toepassingsgebied van het RSGB vergroot met de Basisregistratie WOZ (Waardering Onroerende Zaken). Voortschrijdend inzicht, de eerste ervaringen met het RSGB, ontwikkelingen in de (catalogi van de) landelijke basisregistraties en het ontwikkelen van de berichtenstandaard StUF-BG hebben ons aanleiding gegeven versie 2.0 van het RSGB uit te brengen. Dit objecten- of gegevensmodel ondersteunt gemeenten bij het stroomlijnen van hun gegevenshuishouding en de daarop gerichte processen voor beheer en gebruik. Ook voorziet het in standaarden voor gegevensuitwisseling, zodat gemeenten een samenhangende informatievoorziening kunnen opzetten. In versie 2.01 zijn wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de aanpassingen die zijn doorgevoerd in de catalogus BAG (versie 2009) en het Logisch Ontwerp GBA (versie LO3.7). Deze wijzigingen zijn te vinden in een separaat document.

In februari 2010 is de rapportage Harmonisatie STUF – NEN3610, versie 1.0 [2] verschenen. Een van de aanbevelingen daarin is het specificeren van het informatiemodel RSGB in UML. In de voorliggende versie 2.1 is het resultaat van de conversie van het informatiemodel RSGB in UML te vinden. Inhoudelijk is er niets gewijzigd ten opzichte van de vorige versie. Qua structuur is het model hier en daar aangepast doordat het nu gespecificeerd is een strikt gestructureerde en getypeerde omgeving (met behulp van Enterprise Architect tooling). Vanwege het belang van afstemming met het Stelsel van Basisregistraties en de NEN3610 informatiemodellen, is de structuur van het informatiemodel RSGB nu expliciet beschreven in een metamodel [1].

Bijlage 1 waarin we hebben aangegeven welke uit het GFO-BG afkomstige gegevens op welke wijze in het RSGB zijn opgenomen hebben we niet meer opgenomen in deze versie. Deze is terug te vinden in vorige versie.

Beheer

Het beheer van het RSGB is per 1 januari 2010 overgenomen door KING, het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten. Voor vragen, suggesties of opmerkingen kunt u contact opnemen met ons.

Leeswijzer

De rapportage richt zich op iedereen die zich beroepsmatig bezighoudt met (het structureren van) de gemeentelijke informatievoorziening, het inrichten en beheren van basisregistraties en/of het tot stand brengen en beheren van gegevensuitwisseling.

De rapportage is opgebouwd overeenkomstig de gebruikelijke indeling van catalogi voor basisregistraties. De rapportage is in twee delen opgesplitst. Deel I beschrijft het RSGB op hoofdlijnen en licht het referentiemodel nader toe. [In hoofdstuk 2 van deel I vindt u een overzicht van het objectenmodel en de daarmee samenhangende aspecten.](#)

In Deel II vindt u de specificaties van de componenten waaruit het RSGB is opgebouwd: objecttypen (hoofdstuk 1), attribuutsoorten en relatiesoorten (hoofdstuk 2). Dit deel is vooral als 'naslagwerk' bedoeld. Inhoudelijk is Deel II niet gewijzigd. Alleen qua presentatie wijkt Deel II op een aantal punten af van vorige versies. Attribuut- en relatiesoorten die deel uitmaken van een attribuutgroep worden niet meer vermeld bij het overzicht attributen en overzicht relaties van een objecttype maar groeppattribuut wordt als apart item vermeld bij het objecttype samen met de attribuut- en relatiesoorten waaruit het samengesteld is. Verder hebben we per objecttype een diagram opgenomen met de relaties van het betreffende objecttype met andere objecttypen. In een apart document beschrijven we de structuur van het informatiemodel met andere woorden het metamodel [1].

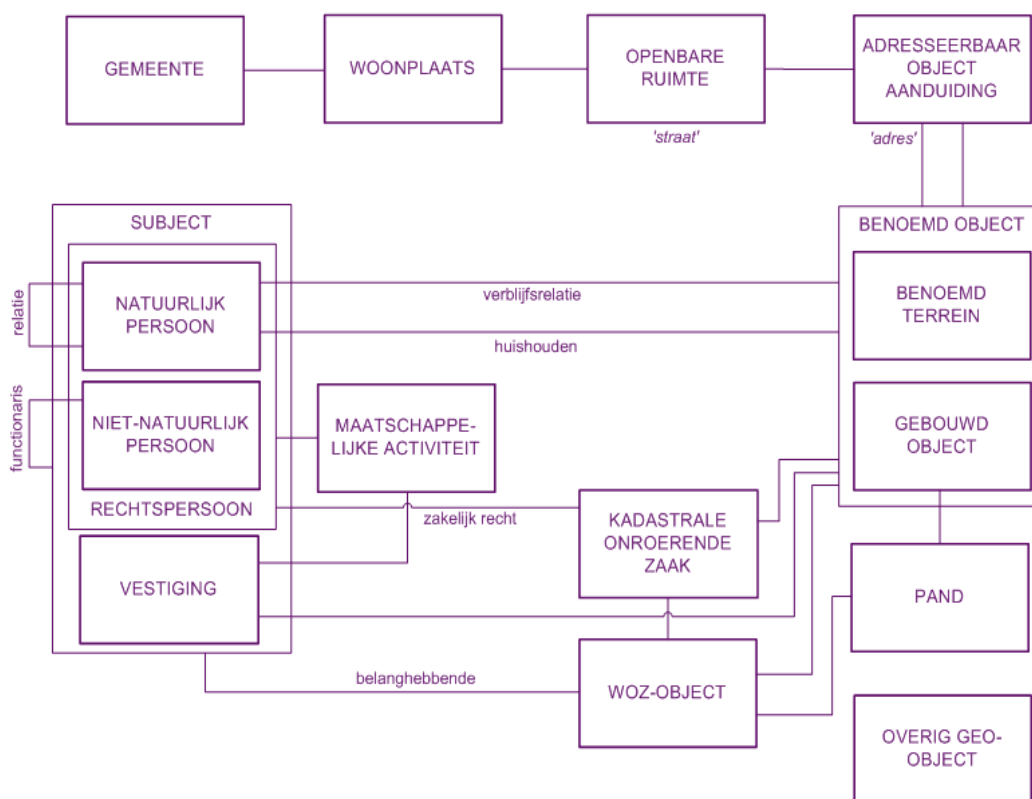
Samenvatting

De invoering van een overheidsbreed stelsel van basisregistraties is één van de meest ingrijpende ontwikkelingen waarmee gemeenten te maken hebben. Het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens (RSGB) biedt gemeenten en hun leveranciers houvast bij het invoeren en het gebruiken van deze gegevens.

Dit informatiemodel voor de gemeentelijke basisgegevens presenteert de samenhang tussen basisregistraties op een logische wijze. Maar gemeenten hebben meer gegevens nodig voor hun werkprocessen dan nu in de landelijke basisregistraties beschikbaar zijn. Het binnengemeentelijk stelsel is dan ook 'rijker' dan het landelijke stelsel.

Dit referentiemodel is onderdeel van de GEMmeentelijke Model Architectuur (GEMMA) van KING. De inhoud is in lijn met de Nederlandse OverheidsReferentieArchitectuur (NORA).

SCHETS van het STELSEL VAN GEMEENTELIJKE BASISGEGEVENS

Inhoud

We hebben het RSGB gebaseerd op de Basisregistraties Adressen (BRA), Gebouwen (BGR), Personen (GBA), Bedrijven (NHR), Kadaster (BRK) en WOZ (BRWOZ) en op de grootschalige topografie die in het Informatiemodel Geografie (IMGeo) is gedefinieerd. We hebben dit aangevuld met gegevens van de voorloper van het referentiemodel, het GFO BasisGegevens uit 1998, waarbij het model bewust beperkt gehouden is.

Het referentiemodel is opgebouwd uit:

- objecttypen zoals 'Verblijfsobject' en 'Ingeschreven persoon';
- attribuutsoorten die eigenschappen van deze objecttypen beschrijven zoals 'Bruto inhoud' en 'Voornamen';
- relatiesoorten tussen deze objecttypen zoals 'Ingeschreven persoon verblijft in Verblijfsobject'.

Doelen

Het referentiemodel draagt er aan bij dat gemeenten en daarmee samenwerkende organisaties in staat zijn om de kern van hun gegevenshuishouding, de basisgegevens, in samenhang eenmalig te onderhouden en meervoudig te gebruiken bij de uitoefening van hun taken. Het stroomlijnen van de processen voor het beheer van deze gegevens biedt kansen voor efficiencyverbetering. Meervoudig gebruik van gegevens, waarbij vertrouwd kan worden op de kwaliteit van deze gegevens, is bijvoorbeeld van groot belang voor een goede dienstverlening. Verder vormt het referentiemodel de grondslag voor de berichtenstandaard StUF-B(asis)G(egevens). Leveranciers baseren hun software op deze standaard, zodat uitwisselbaarheid van basisgegevens wordt bereikt. Tot slot waarborgt het referentiemodel de uitwisseling van basisgegevens met het landelijk stelsel van basisregistraties en het benutten van dit stelsel in de gemeentelijke informatievoorziening.

Invoering

KING raadt gemeenten nadrukkelijk aan om de ontwikkeling van hun informatievoorziening te baseren op dit referentiemodel en niet alleen uit te gaan van één of meer (catalogi van) landelijke basisregistraties. Op deze manier kunnen gemeenten aansluiten bij het landelijk stelsel én wordt hun eigen informatievoorziening optimaal bediend. Het RSGB vult namelijk de gegevens uit het landelijke stelsel aan met gegevens die voor de gemeentelijke processen cruciaal zijn, maar niet in het landelijk stelsel worden geregistreerd.

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	8
1.1 Aanleiding.....	8
1.2 Opzet.....	8
1.3 Invoering.....	9
2 Informatiemodel.....	10
2.1 Afbakening.....	10
2.2 Doelen.....	11
2.3 Toelichting.....	11
Referenties.....	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De invoering van een stelsel van basisregistraties bij de gehele overheid is zonder twijfel een van de meest ingrijpende ontwikkelingen waar gemeenten mee te maken hebben. Onder het motto 'De overheid vraagt niet naar de bekende weg', is wettelijk vastgelegd dat burgers en bedrijven basisgegevens nog maar éénmaal aan de overheid hoeven te verstrekken. Alle overheidsorganisaties zijn verplicht deze gegevens te gebruiken.

Voor gemeenten zijn de basisregistraties dáárom zo belangrijk, omdat zij niet alleen gebruiker ervan zijn, maar ook bronhouder van bijvoorbeeld de basisregistraties van Personen, Adressen en Gebouwen. De basisgegevens vormen nog maar het topje van de ijsberg van wat gemeenten aan gegevens nodig hebben om hun processen uit te voeren.

Om grip te krijgen op de meervoudig gebruikte gegevens, heeft een aantal Voorhoedgemeenten onder leiding van EGEM medio 2007 versie 1.0 uitgebracht van het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens (RSGB). Dit model was de opvolger van het 'oude' GFO-Basisgegevens van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). In het voorjaar van 2008 hebben we met versie 1.1. het toepassingsgebied van het RSGB vergroot met de Basisregistratie WOZ (Waardering Onroerende Zaken). Daarmee speelden wij in op de overheidsbrede invoering van het landelijk stelsel van basisregistraties. Voortschrijdend inzicht, de eerste ervaringen met het RSGB, ontwikkelingen in de (catalogi van de) landelijke basisregistraties en het ontwikkelen van de berichtenstandaard StUF-BG hebben ons aanleiding gegeven versie 2.0 van het RSGB uit te brengen. In versie 2.01 is een aantal minimale aanpassingen doorgevoerd naar aanleiding van nieuwe versies van de BAG en het GBA.

In de voorliggende versie 2.1 is het informatiemodel RSGB één op één omgezet van een relationele modelleringstechniek naar de modelleringstechniek UML. Inhoudelijk hebben we geen wijzigingen aangebracht. Dit hebben we doorgevoerd naar aanleiding van het traject Harmonisatie Stuf- NEN3610, om het informatiemodel efficiënter te kunnen beheren en met het oog op het toegankelijker maken van de specificaties van het RSGB. Voor de 1:1-omzetting hebben we als uitgangspunt gehanteerd dat de specificaties in deel II van versie 2.01 de basis vormen voor de omzetting (met andere woorden: de tekst in deel II prevaleert bij verschillen boven de schema's in deel I) ;

1.2 Opzet

KING presenteert met dit stelsel een standaard om het gebruik van basisgegevens binnen gemeenten en daarmee samenwerkende organisaties te bevorderen. We spreken binnen gemeenten over één samenhangend stelsel van basisgegevens en niet over een basisregistratie. Deze laatste term is gereserveerd voor de landelijke basisregistraties. Dit landelijke stelsel vormt echter wel het uitgangspunt voor het gemeentelijke model. Deze versie 2.1 van het RSGB is inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van de vorige versie en is net als de vorige versie gebaseerd op de volgende, al dan niet definitieve, versies van de catalogi en vergelijkbare beschrijvingen van basisregistraties:

- Catalogus BasisRegistraties Adressen en Gebouwen(BAG,versie 2009;),
- Logisch Ontwerp GBA versie 3.7 (11-2009),

- Programma van eisen Handelsregister (HR; EZ, 6-2008 versie. 1.6) en de Gegevenscatalogus Nieuw HandelsRegister (concept; VVKvK, 7-2008),
 - Catalogus BasisRegistratie Kadaster (BRK; Kadaster, 3-2009 versie. 1.0.4),
 - Catalogus Basisregistratie WOZ (BRWOZ; Waarderingskamer, 4-2008, versie 1.3) en in aanvulling hierop het
 - GFO Basisgegevens (VNG, 1998).
- De basisregistratie Topografie is niet in het referentiemodel opgenomen. We zijn uitgegaan van grootschalige geo-objecten, met andere woorden de toekomstige Basisregistratie Grootschalige Topografie. Daarvoor gebruikten we het document:
- Informatiemodel Geografie (concept IMGeo; Geonovum v/h Ravi, 3-2007 vs. 2.0).

Het model richt zich vooral op basisregistraties uit de eerste tranche van de inrichting van het stelsel. Pas wanneer er voldoende bekend is over een andere basisregistratie (tweede tranche en verder) wordt het model uitgebreid en aangepast.

Het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens is onderdeel van de GEMmeentelijke Model Architectuur (GEMMA) van KING. De inhoud is in lijn met de Nederlandse OverheidsReferentieArchitectuur (NORA).

1.3 Invoering

Toepassing van het referentiemodel heeft consequenties voor de gemeentelijke organisatie, haar processen, informatievoorziening, gegevenshuishouding en automatisering. Elke gemeente is autonoom in haar keuzes daarin en KING faciliteert de toepassing waar mogelijk. Het tempo van de invoering is vooral afhankelijk van het verwerken van het referentiemodel in de software die gemeenten gebruiken bij de uitvoering van hun taken.

De software die gemeenten gebruikten was vaak (mede) gebaseerd op het eerder genoemde GFO-Basisgegevens. We verwachten dat de leveranciers vanaf 2011 hun software hebben aangepast op de in te voeren basisregistraties. Tijdens een overgangperiode – en mogelijk langer – bestaat er een StUF-BG-versie op basis van het GFO-Basisgegevens (2.04) en een versie op basis van dit referentiemodel (2.1), waardoor een geleidelijke overgang mogelijk is. KING adviseert gemeenten om bij verdere ontwikkeling van hun informatievoorziening te anticiperen op deze overgang. Ze kunnen dan maatregelen treffen om er voor te zorgen dat in de overgangperiode hun informatievoorziening overweg kan met beide versies van StUF.

Méer dan de landelijke basisregistraties

Het referentiemodel is een vertaling en een uitbreiding van het landelijk stelsel van basisregistraties met het oog op de gemeentelijke informatiebehoefte. Op onderdelen verschilt het dan ook van het landelijk stelsel. Wel zijn de landelijke basisregistraties bijna volledig opgenomen in het referentiemodel. KING raadt gemeenten dringend aan om bij de ontwikkeling van hun informatievoorziening uit te gaan van het referentiemodel en niet alleen van één, of meer, catalogi van landelijke basisregistraties. Op die manier sluiten zij aan bij het landelijk stelsel én kunnen zij hun eigen informatievoorziening optimaal faciliteren. Daarnaast gaat KING er van uit dat de leveranciers van gemeentelijke software niet alleen anticiperen op de landelijke basisregistraties maar ook het referentiemodel en de daarop gebaseerde versie van StUF-BG in de software verwerken.

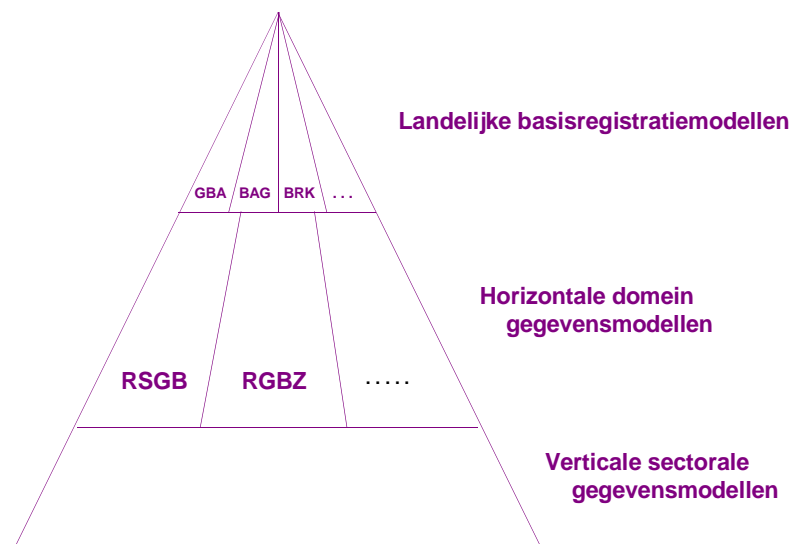
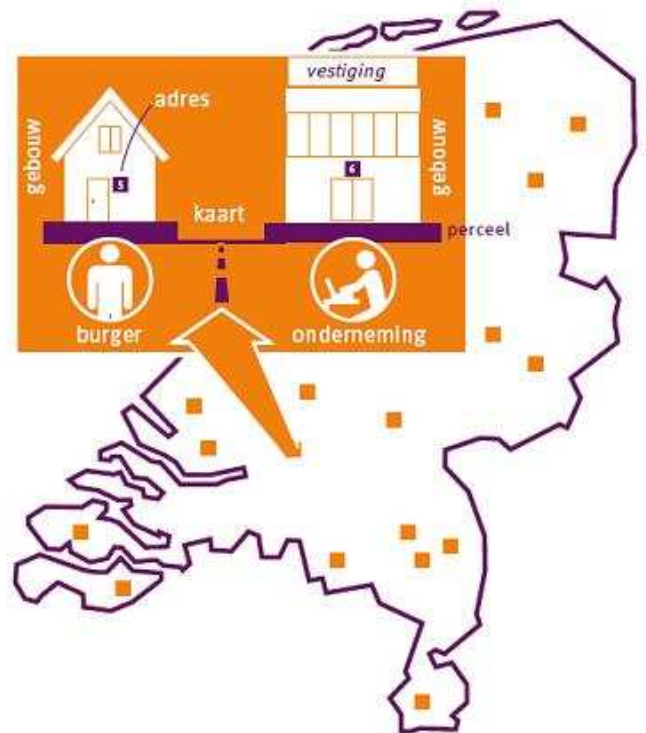
2 Informatiemodel

In dit hoofdstuk bakenen we allereerst het stelsel van gemeentelijke basisgegevens af (paragraaf 2.1). We lichten het referentiemodel toe op basis van de objecttypen en hun relaties (paragraaf 2.3). We besteden ook bijzondere aandacht aan de doelen van dit stelsel (paragraaf 2.2). In [1] hebben we de structuur van het informatiemodel uitgebreid beschreven. Het stelsel verbeelden we in de nevenstaande figuur.

2.1 Afbakening

Het stelsel van gemeentelijke basisgegevens is geen basisregistratie zoals bedoeld in het (landelijke) stelsel van basisregistraties. Het is de vertaling van dit stelsel naar de gemeentelijke informatievoorziening. Hierin is nadrukkelijk behoefte aan samenhang tussen de objecten en gegevens uit die basisregistraties en behoefte aan specifieke gemeentelijke basisgegevens. Het RSGB is dan ook meer dan de optelsom van de landelijke basisregistraties. Dit is hieronder gevisualiseerd. Ook ondersteunt de gemeentelijke informatievoorziening diverse taakgebieden en bestaan er uiteenlopende informatiebehoeften. Voor sommige taakgebieden is, of wordt dit uitgewerkt in specifieke informatiemodellen. Deze zijn gerelateerd aan het stelsel van gemeentelijke basisgegevens doordat zij, waar dat zinvol is, een deel van deze objecten en gegevens bevatten.

Het kan voorkomen dat dergelijke taakspecifieke modellen ook zijn gebaseerd op gegevensuitwisseling met niet-gemeentelijke ketenpartners, die op hun beurt weer andere sectormodellen toepassen. De specificaties daarin zouden kunnen afwijken van dit referentiemodel. Om dat te voorkomen, lijkt het wenselijk om objecten en gegevens waarvoor

dit geldt en die uitgewisseld worden tussen sectoren, op te nemen (en te specificeren) in het landelijk stelsel van basisregistraties. Door deze (gewijzigde) specificaties over te nemen in het referentiemodel ontstaat er weer harmonie tussen de informatiemodellen op de diverse niveaus en binnen de verschillende sectoren.

2.2 Doelen

De gemeentelijke gegevenshuishouding omvat een diversiteit aan objecten, gegevens daarvan en relaties daartussen. In de praktijk mondt dit uit in een groot aantal eilanden met eigen specificaties die uitwisseling, koppeling, meervoudig en 'gemeentebreed' gebruik van gegevens belemmeren. Eenduidigheid is daarom dringend gewenst. De kern hiervan zijn de gemeentelijke basisgegevens. Dit referentiemodel specificeert het objecten- of informatiemodel van deze basisgegevens. Dat is in 1998 vastgelegd in het GFO-Basisgegevens. Het RSGB kunt u beschouwen als een herziening daarvan op basis van hedendaagse inzichten, met name de komst van het landelijk stelsel van basisregistraties.

Het RSGB wil eraan bijdragen dat gemeenten en daarmee samenwerkende organisaties de kern van hun gegevenshuishouding, de basisgegevens, eenmalig onderhouden en meervoudig gebruiken. De achterliggende doelen zijn:

- het eenduidig onderhouden van basisgegevens door gemeenten;
- uitwisseling van basisgegevens mogelijk te maken, door leveranciers hun software daarop te laten baseren; en
- het waarborgen van het uitwisselen met, en het benutten van, het landelijk stelsel van basisregistraties.

Houvast

Dit informatiemodel vormt geen grondslag voor een (relationele) database. Het staat partijen – gemeenten, leveranciers – vrij om een eigen technische realisatievorm te kiezen. Die kan bijvoorbeeld bestaan uit meerdere databases. De essentie van het referentiemodel is vooral om eenduidig aan te geven welke gegevens kunnen worden ontleend aan het Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens: welke informatievragen kunt u stellen die ook kunnen worden beantwoord? Denk bijvoorbeeld aan ruimtelijke relaties tussen objecten. Uit het model kunt u afleiden over welke ruimtelijke relaties u informatie kunt krijgen, ongeacht of deze relaties administratief zijn vastgelegd, of gegenereerd worden met behulp van GIS-analysetechnieken. Veel informatievragen zullen voortkomen uit softwarecomponenten die bepaalde taken van de gemeente ondersteunen, en aan softwarecomponenten die delen van het stelsel ondersteunen. Om deze componenten te kunnen laten samenwerken, hebben we het referentiemodel uitgewerkt in een nieuwe versie van de berichtenstandaard StUF-BG, waarin we services cq. berichten definiëren.

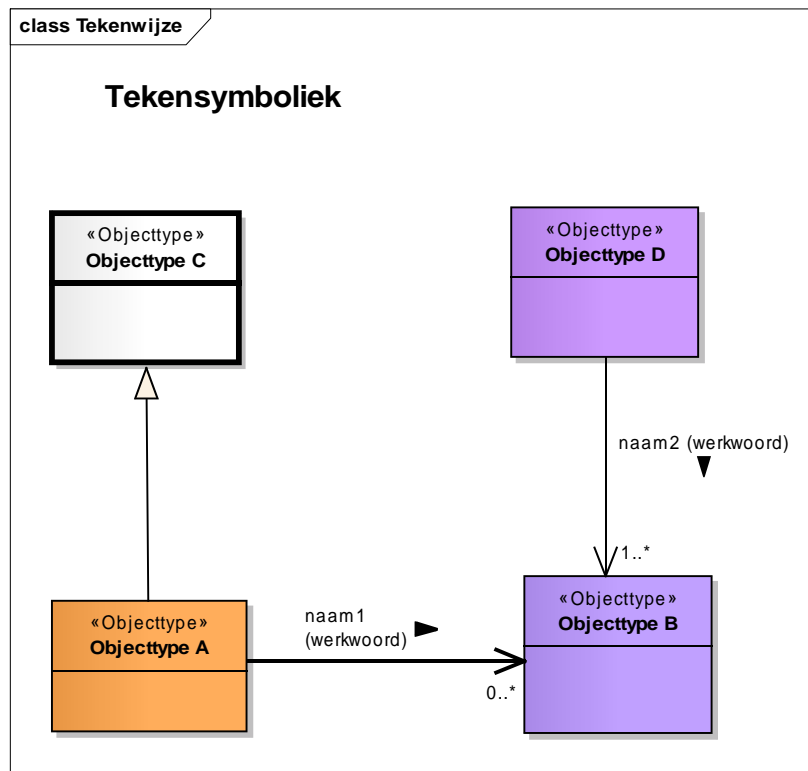
Ten slotte biedt het referentiemodel gemeenten houvast als zij zelf databases en software willen ontwikkelen en helpt het hen bij het selecteren van softwarecomponenten en databases van leveranciers. Het is raadzaam om aan – potentiële – leveranciers steeds te vragen of zij hun database baseren op het referentiemodel en of zij de berichten ondersteunen die op basis van het referentiemodel zijn gespecificeerd.

2.3 Toelichting

In deze paragraaf lichten we het referentiemodel toe. Het model op hoofdlijnen is weergegeven in de samenvatting. Het RSGB is gebaseerd op de modellen van de diverse basisregistraties. We wijken niet af van deze modellen, maar in sommige gevallen zijn we gedetailleerder of

hebben we bepaalde gegevens niet overgenomen. Verder hebben we de modellen aangevuld en met elkaar verbonden, om te kunnen voldoen aan de gemeentelijke behoefte aan basisgegevens. We modelleren alleen de actuele situatie. De behoefte aan historie specificeren we met de desbetreffende metagegevens (zie [1]).

Tekenwijze

Het referentiemodel is opgebouwd uit objecttypen, attribuutsoorten (gegevens van de objecttypen) en relatie-soorten (relaties tussen de objecttypen). We brengen een objecttype in beeld met een rechthoek, gescheiden in twee delen door een horizontale lijn. De naam van het objecttype is in het bovenste gedeelte van de rechthoek vermeld, het onderste gedeelte is gereserveerd voor de attribuutsoorten. Omwille van de leesbaarheid worden de attribuutsoorten in diagrammen in de catalogus niet getoond. Voor objecttypen die deel uitmaken van enige (catalogus van een) basisregistratie is de rechthoek een oranje vlak (Objecttype A in het voorbeeld). KING heeft de andere objecttypen toegevoegd. Een wit uitgevoerde rechthoek visualiseert een objecttype dat uit meerdere andere objecttypen is samengesteld. Dit is een zogenaamde generalisatie van objecttypen. Laatstgenoemde objecttypen zijn op hun beurt specialisaties van het gegeneraliseerde objecttype en wijzen met een pijl met een gesloten pijlpunt naar het gegeneraliseerde objecttype. Een gegeneraliseerd objecttype heeft een 'vet' kader (objecttype C) als één of meer van de specialisaties daarvan deel uitmaken van enige (catalogus van een) basisregistratie. In een blauw vlak staan de objecttypen die geen generalisaties zijn van andere objecttypen en geen deel uitmaken van enige (catalogus van een) basisregistratie (objecttype B).

Tussen de objecttypen bestaan relaties, de weergave van met elkaar verbonden instanties van objecttypen. De relaties zijn unidirectioneel (van bron naar doel) met aan het doeleind de vermelding van kardinaliteit (de mogelijke hoeveelheden gekoppelde instanties van

objecttypen). Een relatie (naam1) die deel uitmaakt van enige (catalogus van een) basisregistratie is 'vetter' gevisualiseerd dan relaties (naam2) waarvoor dit niet geldt: de relaties die KING heeft toegevoegd

Basisregistratie-objecten

De volgende informatiemodellen vormen de kern van het informatiemodel: de Basisregistraties van Adressen en Gebouwen (de BAG: BRA en BGR), de Basisregistratie Personen (GBA en RNI), de Basisregistratie Ondernemingen en Rechtspersonen (het NHR oftewel Nieuw Handelsregister), de Basisregistratie Kadaster (de BRK), de Basisregistratie WOZ (de BRWOZ) en de Basisregistratie Grootchalige Topografie (GBKN) cq. het Informatiemodel Geografie (IMGeo).

Het gaat om de objecttypen: WOONPLAATS, OPENBARE RUIMTE, NUMMERAANDUIDING (specialisatie van ADRESEERBAAR OBJECT AANDUIDING), VERBLIJFSOBJECT (specialisatie van GEBOUWD OBJECT), STANDPLAATS, LIGPLAATS (beide specialisaties van BENOEMD TERREIN), PAND, INGEZETENE (PERSOON in BRP-termen, hier specialisatie van NATUURLIJK PERSOON), INGESCHREVEN NIET-NATUURLIJK PERSOON (specialisatie van NIET-NATUURLIJK PERSOON), MAATSCHAPPELIJKE ACTIVITEIT, VESTIGING, KADASTRALE ONROERENDE ZAAK, ZAKELIJK RECHT, WOZ-OBJECT, WOZ-BELANG, WOZ-WAARDE en de geo-objecttypen: WEGDEEL, WATERDEEL, TERREINDEEL, SPOORBAANDEEL, KUNSTWERKDEEL en INRICHTINGSELEMENT.

Adressen, gebouwen en terreinen

KING heeft de GEMEENTE als objecttype toegevoegd, omdat zij het bestuurlijke gebied is waarbinnen de betreffende ruimtelijke objecten liggen.

Binnen een gemeente bevinden zich één of meer WOONPLAATSen, maar een woonplaats bevindt zich altijd binnen één gemeente.

Binnen elke woonplaats bevinden zich één of meer OPENBARE RUIMTEen die in de BAG zijn gedefinieerd. Aangezien een openbare ruimte, zoals een straat, zich kan uitstrekken over meerdere woonplaatsen is GEMEENTELIJKE OPENBARE RUIMTE toegevoegd. De OPENBARE RUIMTE is nu dát deel van de gemeentelijke openbare ruimte dat zich binnen één woonplaats bevindt.

De CBS-indeling in WIJKen en BUURTEen hebben we eveneens toegevoegd. De geometrie is één van de te registreren gegevens. Een belangrijk voordeel hiervan is dat management-informatie geografisch in beeld gebracht kan worden.

Aan een OPENBARE RUIMTE kunnen ADRESSEERBARE OBJECT AANDUIDINGen gerelateerd zijn. In de meeste gevallen gaat het om NUMMERAANDUIDINGen die de BAG onderscheidt. Soms is het noodzakelijk om ook andere adressen vast te stellen, bijvoorbeeld van terreinen die geen stand- en ligplaatsen zijn en eventueel van gebouwen die geen verblijfsobjecten zijn. Een dergelijke OVERIGE ADRESSEERBAAR OBJECT AANDUIDING wordt weliswaar officieel vastgesteld, maar maakt geen deel uit van de BAG.

De BGR onderscheidt gebouwde objecten als VERBLIJFSOBJECTen en terreinen als STAND- en LIGPLAATSen. In het RSGB hebben we voor het onderscheid in gebouwen (GEBOUWD OBJECT) en terreinen (BENOEMD TERREIN) gekozen. Met de verblijfsobjecten wordt immers

niet de hele gebouwde omgeving, voor zover zinvol, gemodelleerd. Vandaar dat we het OVERIG GEBOUWD OBJECT hebben toegevoegd. Dit geeft, in combinatie met de verblijfsobjecten, gemeenten de mogelijkheid om het deel van de gebouwde omgeving dat zij relevant vinden adequaat te registreren. Een OVERIG GEBOUWD OBJECT kan op één van drie manieren een adres krijgen:

- door gebruik te maken van een 'BAG-adres' (NUMMERAANDUIDING), aangevuld met een locatieomschrijving;
- door een officieel adres vast te stellen dat niet in de BAG wordt geregistreerd (OVERIGE ADRESSEERBAAR OBJECTAANDUIDING);
- door de ligging ten opzichte van een OPENBARE RUIMTE aan te geven met een locatieomschrijving.

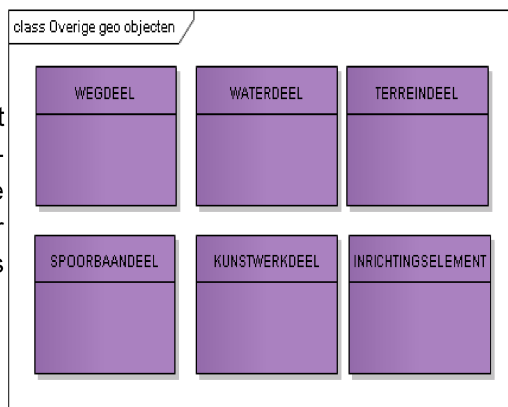
Gemeenten hebben de behoefte om naast stand- en ligplaatsen ook andere afgebakende terreinen te registreren en een officieel (niet-authentiek) adres te geven. Hiervoor hebben we het OVERIG TERREIN toegevoegd. In combinatie met de stand- en ligplaatsen kunnengemeenten dan alle terreinen registreren waaraan zij een officieel adres willen toekennen.

VERBLIJFSOBJECT, STANDPLAATS en LIGPLAATS hebben we gegeneraliseerd naar ADRESSEERBAAR OBJECT teneinde aan te sluiten bij de terminologie van de BAG. GEBOUWD OBJECT en BENOEMD TERREIN hebben we gegeneraliseerd naar BENOEMD OBJECT omdat veel relaties de groepering van al deze objecttypen betreffen.

VERBLIJFSOBJECTen maken deel uit van PANDen (gevisualiseerd met de licht-in-relatie). Maar niet elk pand bevat verblijfsobjecten. Voor dergelijke panden hebben we een optionele relatie toegevoegd tussen PAND en BUURT om van de panden die niet aan VERBLIJFSOBJECTen worden gerelateerd, duidelijk te maken binnen welke buurt (en daarmee gemeente) zij vallen, bijvoorbeeld omdat een gemeente eigenaren van dergelijke panden wil aanschrijven. Overigens valt de relatie tussen een pand als bijgebouw van een verblijfsobject zijnde een hoofdgebouw af te leiden via de relaties van beide objecten met het WOZ-object.

Topografie

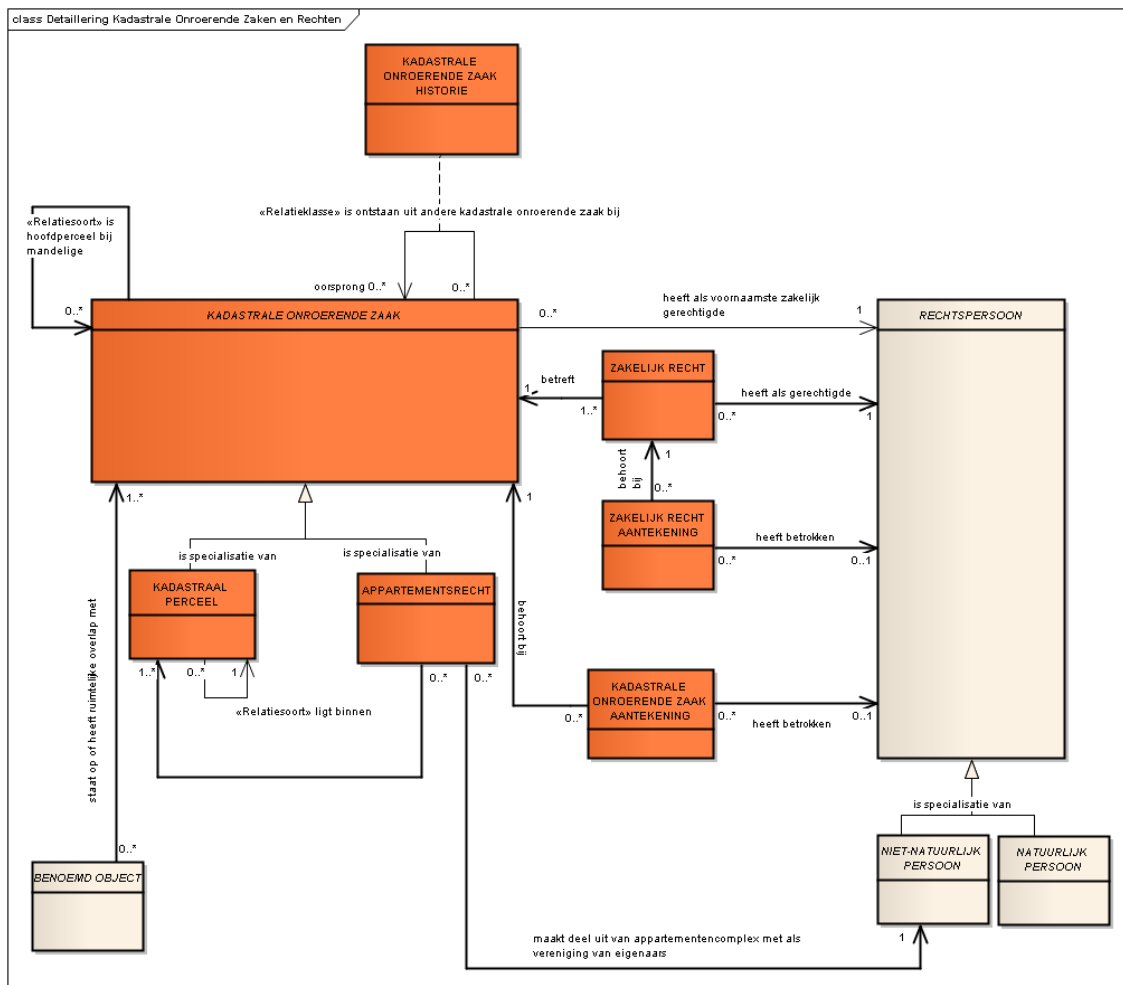
Een deel van de geschetste objecttypen heeft betrekking op fysieke ruimtelijke objecten of geo-objecten zoals VERBLIJFSOBJECT en PAND. De andere geo-objecten benoemen we hier onafhankelijk van elkaar, zoals hiernaast is geschetst.

Kadaster

Het informatiemodel van het stelsel van basisregistraties kent een n:m-relatie tussen enerzijds onroerende zaken (onderdeel van de BasisRegistratie Kadaster) en anderzijds verblijfsobjecten en stand- en ligplaatsen. Een onroerende zaak is de groepering van kadastrale percelen, appartementsrechten en leidingnetwerk. Alleen de eerste twee zijn zodanig belangrijk voor de gemeentelijke informatievoorziening dat die in het referentiemodel zijn opgenomen. Het KADASTRAAL PERCEEL en het APPARTEMENTSRECHT vormen gezamenlijk de KADASTRALE ONROERENDE ZAAK. Om aan te sluiten bij de toegevoegde objecttypen (OVERIG GEBOUWD OBJECT en OVERIG TERREIN) hebben we de relatie met adresseerbare objecten vormgegeven als een verplichte relatie tussen BENOEMD OBJECT en KADASTRALE ONROERENDE ZAAK. Verder hebben we een 1:n-relatie toegevoegd tussen kadastrale percelen onderling ('ligt binnen'). Een geheel perceel beschikt over geometrie (de perceelgrens), voor deelpercelen is dit niet het geval. Door deze relatie is van deelpercelen vast te leggen bij welke gehele percelen zij qua ligging horen. Op analoge wijze hebben we van de BRK afgeleid de 'liggings-relaties' tussen appartementsrechten en kadastrale percelen ('is ondergrond van ...') via de zgn. appartementscomplexen. Op deze wijze is van elke kadastrale onroerende zaak vast te leggen om welk deel van het gemeentelijk grondgebied het gaat. Tot slot hebben we de voornaamste zakelijk gerechtigde (een RECHTSPERSOON) van een KADASTRALE ONROERENDE ZAAK toegevoegd.

Het ZAKELIJK RECHT legt van elke kadastrale onroerende zaak vast welke RECHTSPERSOON (of RECHTSPERSOONen) daarop zakelijke rechten uitoefent.

De WOZ

Centraal in dit gedeelte van het objectenmodel staat het WOZ-OBJECT zoals dat in de BRWOZ voorkomt. Dit heeft relaties naar de KADASTRALE ONROERENDE ZAAK en (percelen en appartementsrechten) die tot het WOZ-object behoren, naar de zgn. WOZ-BELANGEN, naar de WOZ-WAARDEN en naar de WOZ-DEELOBJECTEN waaruit het is samengesteld.

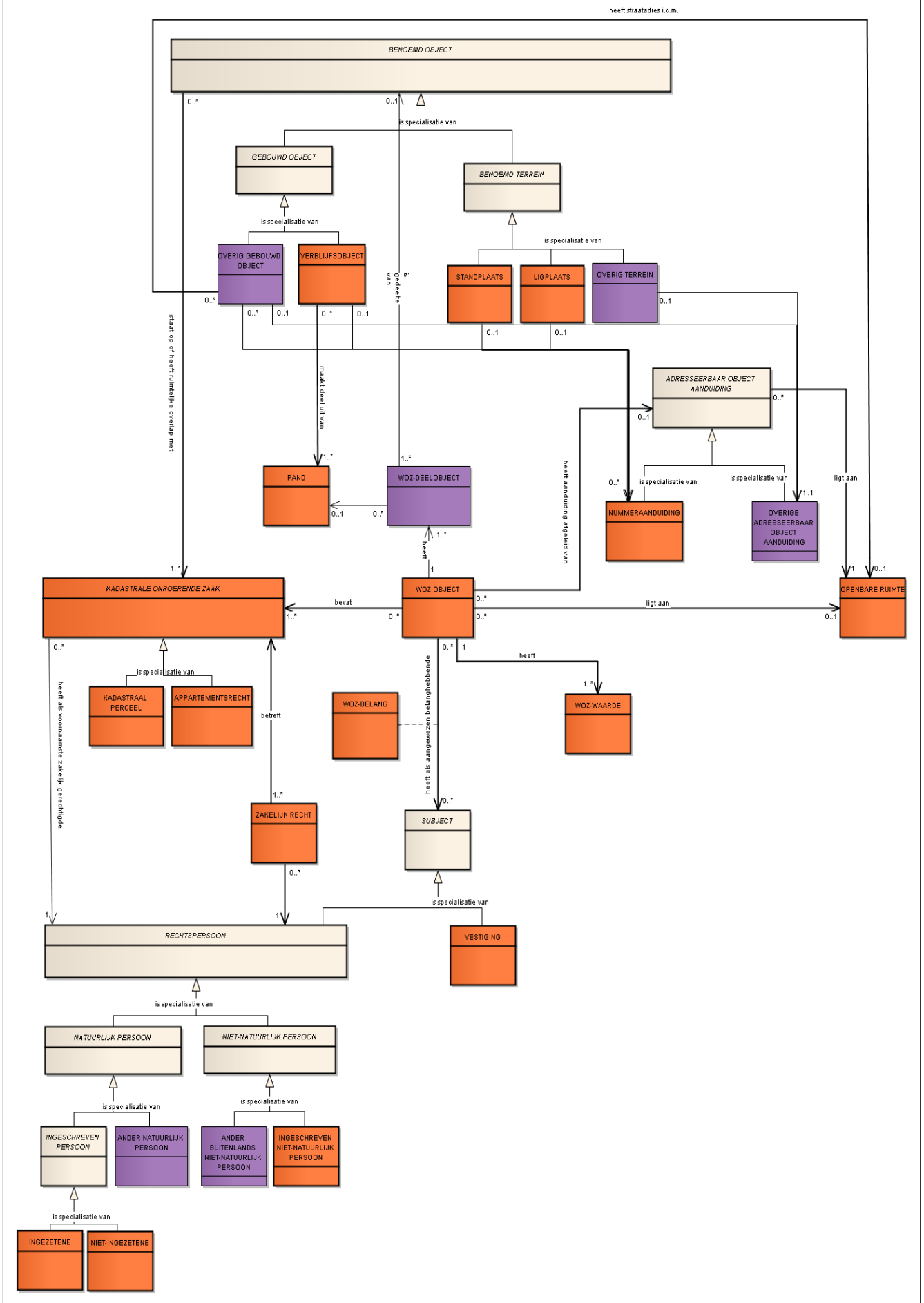
Het WOZ-DEELOBJECT betreft een element van een WOZ-OBJECT; meerdere WOZ-deelobjecten (bijvoorbeeld de woning, de losstaande schuur en de grond) vormen gezamenlijk een WOZ-object en/of onderbouwen de waarde ervan nader (bijvoorbeeld de waarde-invoel van bodemverontreiniging). Voor een WOZ-deelobject geldt telkens één van de volgende situaties:

- het komt overeen met een benoemd object (gebouwd object, benoemd terrein) of is een gedeelte daarvan,
- het komt overeen met een pand of is een gedeelte daarvan of
- het is geen van beide, het WOZ-deelobject betreft geen gebouwd object, pand, benoemd terrein of gedeelte daarvan; een voorbeeld hiervan is een bouwkaavel waarop nog geen bouwvergunning verleend is.

Het is bovendien zo dat een WOZ-deelobject nooit overeen kan komen met meer dan één (deel van een) benoemd object of pand. En, indien een WOZ-deelobject een relatie heeft met een pand, dan kan het alleen gaan om panden waarbinnen geen verblijfsobjecten afgebakend zijn, zoals garages en schuren bij woningen, en gedeelten van panden die niet afgebakend zijn als verblijfsobject, zoals een niet-afsluitbare parkeergarage onder een appartementencomplex.

Door middel van het objecttype WOZ-BELANG leggen we vast welk subject als belanghebbende eigenaar is aangewezen, welk subject als belanghebbende gebruiker is aangewezen en eventueel welke "derden" zich bekend maken als "medebelanghebbenden".

WOZ-objecten moeten voorzien kunnen worden van een voor de belanghebbende begrijpelijke aanduiding van de locatie waar het WOZ-object zich bevindt: de WOZ-object-aanduiding. In het gangbare spraakgebruik gaat het om een begrijpelijk adres voor het WOZ-object. Uitgangspunt van het RSGB is dat we voor de aanduiding van het WOZ-object gebruik maken van de adressen van de benoemde objecten waaraan het WOZ-object via zijn WOZ-deelobjecten is gerelateerd. Veelal is de WOZ-aanduiding eenduidig af te leiden uit deze relaties. Om ook in andere gevallen een WOZ-object van de aanduiding te kunnen voorzien, hebben we relatie-soorten toegevoegd van WOZ-OBJECT naar ADRESSEERBAAR OBJECT AANDUIDING en naar OPENBARE RUIMTE.

Subjecten

Het SUBJECT is de verzameling van RECHTSPERSOONen: NATUURLIJKe PERSOONen en NIET-NATUURLIJKe PERSOONen, en VESTIGINGen. Deze benamingen wijken af van de door SBG gehanteerde terminologie. Dit doen we om verwarring tussen de begrippen persoon en natuurlijke persoon in het spraakgebruik te voorkomen.

Natuurlijk persoon

Een NATUURLIJK PERSOON kan een INGESCHREVEN PERSOON zijn, of een ANDER NATUURLIJK PERSOON. En een ingeschreven persoon kan op zijn beurt weer een INGEZETENE of een NIET-INGEZETENE zijn. Een INGEZETENE is de persoon zoals de GBA die benoemd (als onderdeel van de BasisRegistratie Personen). De twee andere typen natuurlijke personen hebben we toegevoegd, omdat ook deze personen van belang zijn voor het uitoefenen van de gemeentelijke taken. Met de niet-ingezetenen lopen we vooruit op de invoering van de Registratie Niet-Ingezetenen als onderdeel van de BasisRegistratie Personen. De combinatie met de ingezetenen omvat daarmee alle personen die woonachtig zijn in Nederland, of die in het buitenland wonen, maar zijn ingeschreven als (niet-)ingezetene. Alle andere personen die relevant zijn voor de gemeentelijke taakuitoefening wonen in het buitenland en hebben we als ANDER BUITENLANDS NATUURLIJK PERSOON gemodelleerd. We onderscheiden twee groepen relaties tussen ingeschreven personen: OUDER-KIND-RELATIE en HUWELIJK/GEREGISTREERDPARTNERSCHAP-RELATIE.

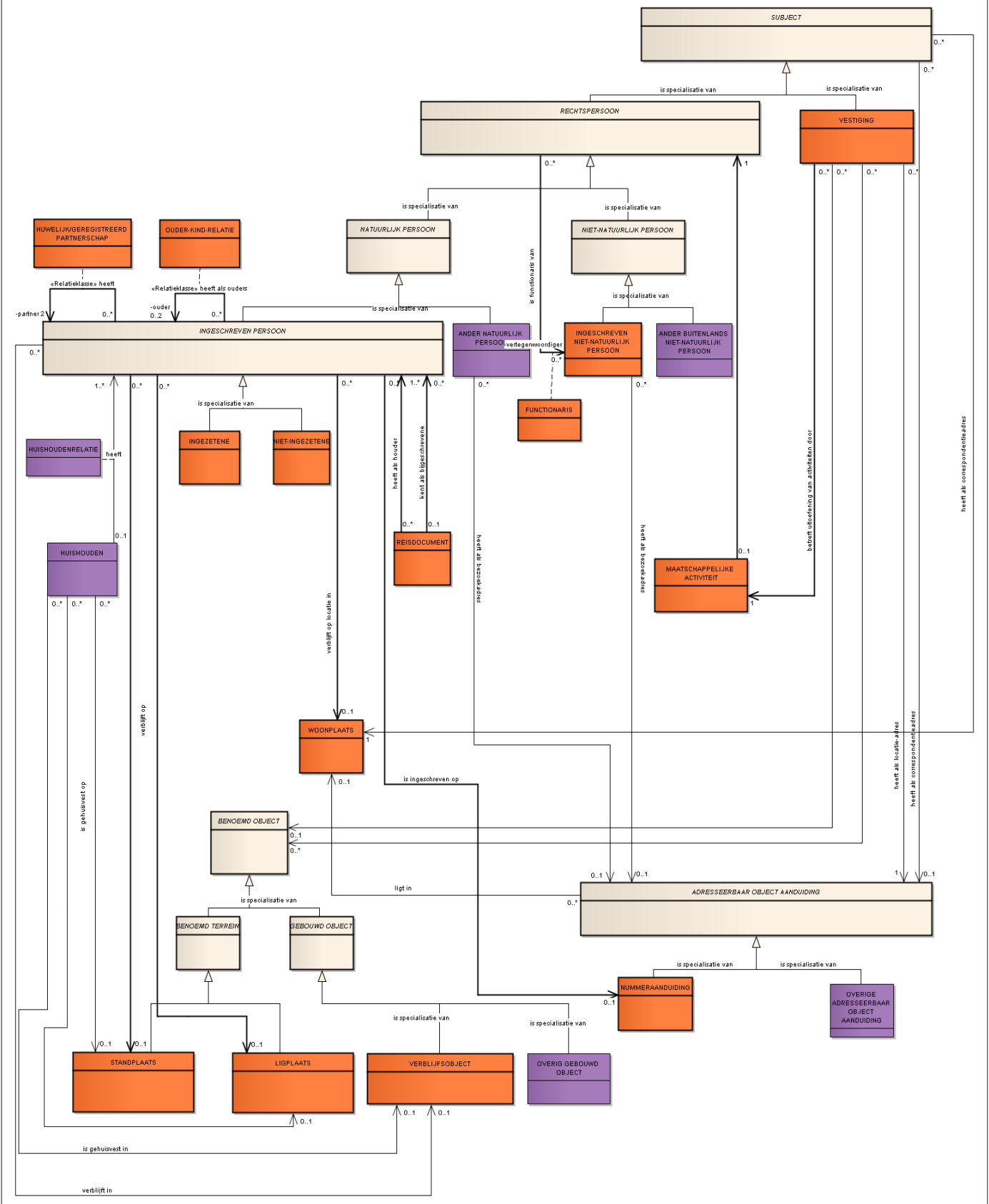
Een INGESCHREVEN PERSOON verblijft gewoonlijk in of op een ADRESSEERBAAR OBJECT (VERBLIJFSOBJECT, STAND- of LIGPLAATS). Is de verblijfsrelatie onbekend dan wordt de verblijfplaats, indien mogelijk, omschreven door een combinatie van de WOONPLAATS waarin de ingeschrevene verblijft met een zogenaamde nadere adresaanduiding. Is dit niet mogelijk dan resteert het registreren van een correspondentieadres of van een buitenlands adres, als de ingeschrevene in het buitenland verblijft. Aangezien een natuurlijk persoon zich kan inschrijven op een nevenadres wordt zijn of haar inschrijvingsadres bepaald door de relatie naar NUMMERAANDUIDING.

Het correspondentieadres hebben we toegevoegd aan NATUURLIJK PERSOON. Dit kan zijn een (relatie met een) OVERIGE ADRESSEERBAAR OBJECTAANDUIDING (een NUMMERAANDUIDING of ander officieel adres) of een postadres (postbus of antwoordnummer) dat zich in een WOONPLAATS bevindt.

Zowel correspondentie-adres als buitenlands adres gelden dus ook voor de ANDER BUITENLANDS NATUURLIJK PERSOON.

Eén of meer ingeschreven personen kunnen gezamenlijk een HUISHOUDEN vormen dat is gehuisvest in of op een ADRESSEERBAAR OBJECT. Daarin respectievelijk daarop kunnen zich meerdere HUISHOUDENs bevinden.

class Detaillering subjecten

Ondernemingen en rechtspersonen

Voor ondernemingen en rechtspersonen gaan we uit van het model van het NHR. Hierin worden binnen- en buitenlandse NIET-NATUURLIJKE PERSOONen geregistreerd die staan ingeschreven bij de Kamer van koophandel: de INGESCHREVEN NIET-NATUURLIJK PERSOON. Daaraan hebben we toegevoegd de ANDER BUITENLANDS NIET-NATUURLIJK PERSOON. Dit zijn buitenlandse niet-natuurlijke personen die niet zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, en om die reden geen deel uitmaken van het NHR, maar die wel relevant zijn voor de gemeente.

De FUNCTIONARIS-relatie geeft aan welke rechtspersonen namens de niet-natuurlijke persoon rechtshandelingen kunnen verrichten. Een functionaris kan dus zowel een natuurlijk als een niet-natuurlijk persoon zijn.

Elke RECHTSPERSOON kan eigenaar zijn van één MAATSCHAPPELIJKE ACTIVITEIT, die hij uitoefent in één of meer VESTIGINGen. Gezien de eigenschappen van een VESTIGING beschouwen we dit objecttype in het RSGB als één van de subtypen van SUBJECT.

Het NHR kent per VESTIGING slechts één VERBLIJFSOBJECT als locatie voor de activiteiten van die VESTIGING. Voor de gemeente kan het relevant zijn te weten in welke andere gebouwde objecten en/of benoemde terreinen de vestiging haar activiteiten verder uitoefent. Daarom hebben we een relatie ten behoeve van nevenlocaties toegevoegd. Daarnaast hebben we beide vestigingslocatierelaties, voor hoofd- en nevenlocaties, uitgebreid tot alle benoemde objecten (dus ook het OVERIG GEBOUWD OBJECT, STANDPLAATS, LIGPLAATS en OVERIG TERREIN). Dit is een aanvulling op het NHR. Aangezien een vestiging zich kan inschrijven op een nevenadres wordt het vestigingsadres bepaald door de relatie naar ADRESSEERBAAR OBJECT AANDUIDING.

Evenals bij NATUURLIJK PERSOON hebben we het correspondentieadres toegevoegd aan de NIET-NATUURLIJK PERSOON en aan de VESTIGING. Dit kan een NUMMERAANDUIDING of OVERIGE ADRESSEERBAAR OBJECTAANDUIDING zijn, of een postadres. NIET-NATUURLIJK PERSOON en VESTIGING kennen tevens een buitenlands adres. Aangezien ook een NATUURLIJK PERSOON een correspondentie-adres en een buitenlands adres kent, hebben we deze gegevens gemodelleerd als kenmerken van SUBJECT.

Referenties

#	Naam	Afkorting	Ref
1.	Metamodel Referentiemodellen Gemeentelijke Basisgegevens 11 februari 2011		
2.	Rapportage Harmonisatie STUF – NEN3610, 15 februari 2010, versie 1.0 definitief		